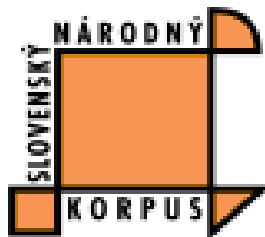

**PREDNÁŠKA KOLEGÝŇ Z JAZYKOVEDNÉHO ÚSTAVU E. ŠTÚRA
SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED:
SLOVENSKÝ NÁRODNÝ KORPUS – TVORBA, ŠTRUKTÚRA, VYUŽITIE**

ZUZANA GAŠOVÁ

Dňa 4. apríla 2019 sa na Fakulte aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave konala prednáška s názvom *Slovenský národný korpus. Tvorba – štruktúra – využitie*. Pozvané prednášajúce, PhDr. Mária Šimková a PhDr. Katarína Gajdošová, pôsobiace v Jazykovednom ústave E. Štúra Slovenskej akadémie vied na oddelení Slovenského národného korpusu, bližšie predstavili Slovenský národný korpus a možnosti narábania s ním.

Zorganizovanie prednášky bolo spojené so snahou rozšíriť perspektívu štúdia aj o kontakty s odborníkmi z mimouniverzitného prostredia. Cieľovou skupinou boli preto predovšetkým študenti Fakulty aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Samotné prednášajúce zhrnuli intenciu podujatia prostredníctvom krátkej anotácie nasledovne: „*Obsahom prednášky bude stručné predstavenie východísk tvorby Slovenského národného korpusu v kontexte iných národných korpusov. Ďalej osvetlíme štruktúru hlavného písaného korpusu a ďalších korpusových databáz SNK. Zameriame sa aj na praktické využitie textových a jazykových zdrojov v školskej a prekladateľskej praxi.*“

Prednáška pozostávala z teoreticky nasmerovanej časti, na ktorú plynule nadväzovala prezentácia konkrétnych, praktických možností vyhľadávania informácií v Slovenskom národnom korpuse. Prostredníctvom teoretickej časti mali prítomní možnosť oboznámiť sa so základnou charakteristikou korpusu, ako súboru textov majúcej jednotnú štruktúru a jednotné elektronické spracovanie, vychádzajúcich z elektronickej databázy rôznych zdrojov a formátov. Texty korpusu sa však nečítajú ako celok, t. j. korpus nemá funkciu elektronickej knižnice, ale slúžia na lingvistické vyhľadávanie. S tým súvisí aj skutočnosť, že do Slovenského národného korpusu sú ku každému výrazu (tzv. lematizácia) vložené aj informácie lingvistického charakteru, teda ide o anotovaný korpus. Prednášajúce odlišili pojem *korpus* od iných oblastí a poukázali na to, že nejde o archív, elektronicnú knižnicu či web a že korpus nemôže plniť funkciu kodifikačnej príručky. Zároveň predstavili základnú typológiu korpusov vychádzajúcu z kritérií počtu jazykov (jednojazyčné a viacjazyčné korpusy), formy jazyka (korpusy písaných textov a hovorené korpusy), či textového obsahu (všeobecné a špecializované korpusy). Jednotlivé typy priblížili prostredníctvom vybraných príkladov či detailnejších informácií. V rámci prednášky boli sprostredkované aj informácie o existencii rozličných súčastí Slovenského národného korpusu (pozri: <https://korpus.sk/res.html>). Prednášajúce upozornili aj na ďalšie zaujímavé, pre prax prínosné odkazy, ako napr. na Slovenskú terminologickú databázu, ktorá je súčasťou terminologického portálu JÚLŠ SAV.

Zaujímavou súčasťou prednášky boli aj ukážky praktického narábania s korpusom, smerujúce k predstaveniu možností získavania rozličných typov informácií, napr.

v translatologickom alebo lingvistickom kontexte. Prednášajúce prostredníctvom konkrétnych príkladov predviedli rôzne opcie vyhľadávania v závislosti od zvoleného kritéria (lema, fráza, slovný tvar, podreťazec, jednoduché vyhľadávanie) a poukázali na možnosti triedenia alebo vyhotovenia štatistiky podľa vopred stanovených parametrov.

Študenti aj ostatní prítomní z radov pedagógov mali možnosť nadobudnúť základnú predstavu o tvorbe a štruktúre Slovenského národného korpusu, ako aj o rozličných sférach uplatnenia pri narábaní s ním. Obe strany – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV aj Fakulta aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave – sú otvorené ďalšej spolupráci. Veríme preto, že sa môžeme tešiť na prínosné podujatia v rámci ďalšej spolupráce.

Kontakt

Doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta aplikovaných jazykov
Katedra jazykovedy a translatológie
Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava
Slovenská republika
Email: zuzana.gasova@uniba.sk